

Prioritering av aktiviteter i Nei til EU i 2020

Vedtatt på rådsmøtet i Nei til EU 30. november 2019

Motstanden mot norsk EU-medlemskap er fortsatt stor i den norske befolkningen. Allikevel venter flere partier, organisasjoner og medier på en mulighet til å ta opp igjen spørsmålet om norsk EU-medlemskap. En sterk, solidarisk og synlig nei-allianse med kunnskap og argumenter til forsvar av folkestyre og miljø er den største garantien for at spørsmålet om unionsmedlemskap ikke kommer opp på nytt. Gjennom EØS-avtalen blir Norge allikevel knyttet stadig tettere unionen folket sa nei til i 1972 og 1994. På område etter område tillater stortingsflertallet avståelse av suverenitet og svekkelse av den norske selvråderetten. Ikke minst ser vi dette på områder som arbeidsliv, energipolitikk og ressursforvaltning.

Nei til EUs landsmøte i 2018 vedtok en ambisiøs arbeidsplan for 2019-2020 som fortsatt ligger til grunn for arbeidet. Samtidig trengs det en konkretisering og prioritering for arbeidet som skal gjøres i 2020, ut fra hva som er gjennomført og hva organisasjonen bør jobbe mer med den kommende året.

Denne uttalelsen oppfordrer hele organisasjonen - sentralledd, fylkeslag og lokallag – til oppfølging av gjeldende arbeidsplan med særlig prioritering av:

- fortsatt kamp mot EØS-avtalen i tråd med gjeldende arbeidsplan avsnitt 2.1
- videreutvikling av nei-alliansen og den brede EU-motstanden, i tråd med avsnitt 2.2, 3.1 og den generelle tilnærmingen i arbeidsplanen.
- bygging av organisasjonen i tråd med kapittel 3, og
- en spissing av Nei til EUs klima- og miljøengasjement med utgangspunkt i avsnitt 2.5.

Politikkutviklende alliansebygging

En av Nei til EUs fremste styrker, som også slås fast i eksisterende arbeidsplan, er den brede alliansen som organisasjonen representerer både innenfor det parti- og interessepolitiske. Ved siden av å bygge videre på den nasjonale alliansen som en del av forsvaret av den sterke unionsmotstanden i befolkningen, skal Nei til EU medvirke til en sterkere og mer organisert europeisk motstand mot EUs unionsprosjekt og det indre markedet.

Samarbeid og felles aktiviteter bør bygge på saker som forener alliansen, og som er i tråd med Nei til EUs bærebjelker. I tiden fremover blir det enda viktigere å bruke alliansen til å utvikle og tydeliggjøre svarene på sentrale spørsmål, blant annet knyttet til EU og EØS-avtalen og dens sammenheng mellom et solidarisk og egalitært arbeidsliv, en universell velferdsstat, forvaltning av areal- og energiressurser, næringsutvikling i hele landet og miljømessig bærekraft.

Tiltak:

- Delta på møter med naturlige europeiske samarbeidspartnere
- Styret og utvalgene tydeliggjør hvilke løsninger alliansen står sammen om utover motstand mot unionsprosjektet
- Bruke styremøter, rådsmøtet og landsmøtet til å gi ordet til nasjonale og internasjonale alliansepartnere
- Internasjonalt utvalg og styret utarbeider og får behandlet en alliansestrategi

- Ha faste møter med nei-partiene på Stortinget for oppdatering, kunnskapsbygging og drøfting av aktuelle saker
- Få fram Nei til EUs rolle som kunnskapsbygger på ulike saksområder

Et nytt kapittel i arbeidet mot EØS-avtalen starter nå

Fellesforbundets landsmøte i oktober sa ikke 'ut av EØS', men krevde utredning av alternativer til EØS-avtalen. Samtidig vedtok Fellesforbundet avvikling av bemanningsbransjen og, etter benkeforslag på landsmøtets siste dag, at Norge skal melde seg ut av EUs energibyrå Acer. Et viktig trekk ved EU er utviklingen av byråer og myndighetsorganer med omfattende politisk makt direkte underlagt EU-kommisjonen (og ESA i EØS-sammenheng). Sammen med det vi kjenner til av nye direktiver underveis fra Brussel i 2020, danner dette etter vårt syn grunnlaget for stadig breiere motstand mot innholdet i EØS-avtalen.

Utfallet av Fellesforbundets landsmøte får betydning for hvordan arbeidet mot EØS-avtalen skal legges opp i tida framover, og hvordan Nei til EU skal videreføre arbeidet som er fastlagt i arbeidsplanen. Det vil være vanskelig å få samling om et 'nei til EØS'-vedtak på LO-kongressen om to år. Samtidig er den etablerte motstanden mot allerede kjente EØS-saker nå sterkere enn noensinne: Det gjelder blant annet: Acer, jernbanepakkene, bemanningsbransjen og allmenngjøring reise, kost og losji.

På bakgrunn at dette bør Nei til EU tilpasse strategien i EØS-spørsmålet til den politiske situasjonen framover. Hovedelementer i denne strategien vil være å (i) styrke den politiske motstanden mot EØS-avtalen i befolkningen – Nei til EU har hovedansvaret for å sette innholdet i kontroversielle direktiver og vedtak i sammenheng med helheten i EØS-avtalen og drivkreftene i det indre markedet, (ii) arbeide for at LO i 2021 har med de omstridte direktiv og avvikling av bemanningsbransjen i sine krav til partiene, (iii) få vedtak på viktige landsmøter i forkant av valget i 2021 og presse fram klare standpunkter i valgkampen, (iv) få flertall på Stortinget mot omstridte EØS-direktiver, (v) følge opp Fellesforbundets krav om utredning innad i fagbevegelsen, og sette forsterket søkelys på en handelsavtale som reelt alternativ til EØS-avtalen, (vi) samle støtte for kravet om at Stortinget etter valget i 2021 setter start- og sluttdato for et bredt utrednings- og debattopplegg om EØS-avtalen. Mandat for og sammensetning av en slik utredningsgruppe vil stå sentralt. Nei til EU legger til grunn at EØS-avtalen kommer opp til ny politisk behandling i kjølvannet av utredning og debatt. Et fornyet krav om folkeavstemning om EØS kan vise seg å være et riktig taktisk og strategisk grep underveis.

Få fram at EØS er langt mer enn en handelsavtale. I følge EØS-loven er formålet med EØS å innføre EUs og Romatraktatens «fire friheter» i Norge.

Tiltak:

- Nei til EU vil fortsette arbeidet for at Stortinget går inn for å si opp EØS-avtalen
- Arbeide for å få flertall mot omstridte EØS-direktiver i Stortinget
- Følge opp Fellesforbundets krav om utredning av alternativene til EØS innad i fagbevegelsen og overfor partiene fram mot Stortingsvalget i 2021. Dette er en særlig viktig oppgave for faglig utvalg og fylkesvise faglig utvalg i Nei til EU i tida framover.
- Arbeide for at LO i 2021 i sine krav til partiene tar med omstridte direktiv, reversering av vedtatte direktiv og krav til avvikling av bemanningsbransjen

- Samle støtte for kravet om en rådgivende folkeavstemning om EØS-avtalen i kjølvannet av et nasjonalt utrednings- og debattopplegg om EØS og handelsalternativene til avtalen.
- Følge Brexit tett og argumentere for hvorfor og hvordan Storbritannias endrede handelsforhold til unionen også kan innebære et nytt og mer jevnbyrdig økonomisk samarbeid mellom Norge og EU
- Arbeide for å sikre Grunnlovens krav til suverenitetsavståelse i forbindelse med EØS-saker, konkret i søksmålet mot staten om Acer og EUs tredje energimarkedspakke.
- Få fram at den dagen EØS-avtalen blir sagt opp, blir Norge automatisk stående med en handelsavtale. Alternativet som folket må ta standpunkt til, er derfor: EØS eller handelsavtale.

Klima og miljø

Miljø var én av de tre pilarene som sikret neiflertall i folkeavstemningen i 1994. Norsk nei-bevegelse avviste det ensidige vekst- og forbrukssamfunnet som EU representerte. Utenfor unionen kunne Norge også føre en mer ambisiøs klima- og miljøpolitikk.

Samlet klima- og miljøfotavtrykk avhenger av politikken som føres på mange områder. Det er derfor nødvendig å se dette i sammenheng med hva som er målsetningen med og erfaringene med EUs politikk både innen transport, ressursforvaltning, energi, landbruk, fiskeri og så videre. Hvis fri konkurranse alltid veier tyngst, vil det både gi økte utslipp og true ressursgrunnlag, biologisk mangfold og natur- og landskapsverdier. Nei til EU mener det er behov for økt kunnskap i det norske samfunnet om hvordan konkurransepolitikken og "fri flyt"-prinsippene i EU påvirker muligheten til å nå fremtidens klima- og miljømål.

Effektive tiltak for reduserte klimagassutslipp krever en felles virkelighetsoppfatning og tillit i forholdet mellom ledere og befolkning. EU kjennetegnes av store økonomiske og sosiale skjevheter. Usosial og urettferdig fordeling av verdiene i samfunnet er et alvorlig hinder mot enighet og samhandling. Nei til EU mener at sosiale og økonomiske forskjeller og avstand mellom makthavere og befolkning svekker EUs evne til å være en effektiv aktør for iverksetting av klimatiltak.

Nei til EU mener Norge må drive en ambisiøs klima- og miljøpolitikk, og at dette best gjøres utenfor EU og innenfor det norske folkestyret. Kampen om krafta og Stortingets overføring av suverenitet til EU på energiområdet illustrerer hvordan nasjonal kontroll over sentrale verktøy for reduserte klimagassutslipp og mer ren energi blir utfordret. Nei til EU mener vi vil være bedre i stand til å løse oppgavene i Norge med verktøy utviklet i Norge og ikke med verktøy utviklet i EU.

Tiltak:

- Inkludere klima- og miljøkonsekvenser i analyse- og informasjonsarbeid knyttet til EU-politikk og EØS-avtalens direktiver og forordninger
- Synliggjøre sammenheng mellom EUs transportpolitikk, sosial dumping og klimagassutslipp
- Igangsette et utrednings- og formidlingsprosjekt med mål om å øke kunnskapen om forholdet mellom fri flyt, EUs konkurransepolitikk og virkninger på klima og miljø, herunder også forvaltning av ressursgrunnlaget
- Beskriver hvordan EUs traktater og politikk har innvirkning på klima, natur og miljø i Norge, også sett i lys av Norges mulighet til å føre en selvstendig og ambisiøs klima- og miljøpolitikk
- Legge FNs bærekraftsmål til grunn, der økonomisk, sosiale og miljømessig bærekraft sees i sammenheng

- Søke tettere kontakt med enkeltpersoner og organisasjoner som de siste årene er blitt engasjert i spørsmål om EUs energiunion, herunder også konsekvenser av kabelutbygging og vindkraft
- Gjenopprette kontakten med natur- og miljøvernorganisasjoner som var en viktig del av nei-alliansen i 94
- Beskrive hvordan Norge er tilknyttet det internasjonale kvotemarkedet og det europeiske kvotemarkedet, og hvordan det tilrettelegger for kvotekjøp og hvordan disse kan brukes bedre for klimakutt.

Organisasjonsbygging i Nei til EU

En sterk organisasjon har alltid vært, er, og kommer alltid til å være en av Nei til EUs største styrker i kampen mot EU og EØS. En sterk organisasjon gir bedre muligheter for politisk gjennomslag.

Medlemmene er ryggraden i Nei til EU. Organisasjonsbygging innebærer først og fremst å ta vare på dem og skape arenaer hvor de kan engasjere seg. Vårt mål er at flere skal melde seg inn i Nei til EU, og at våre medlemmer skal være de best skolerte på EU-saker.

Det er først og fremst kunnskap om og arbeid med de politiske sakene i EU- og EØS-sammenheng som motiverer, utløser engasjement og skaper grunnlag for godt samarbeid i Nei til EU og nei-alliansen. Det bør i sentralledd, fylkeslag, aktive lokallag og utvalg settes av tid til valg av politiske saker som prioriteres, til skolering i aktuelle saker og kjerneargumentasjon, og til utadrettet argumentasjon for å sette dagsorden i pressen og sosiale media.

Aktivitet og organisasjonsbygging i fylkes- og lokallag er avgjørende for at Nei til EU også i fremtiden skal være en slagkraftig organisasjon. Samarbeidet med Ungdom mot EU er viktig for å sikre rekruttering og en framtid for EU-motstanden.

Tiltak:

- Eksisterende arbeidsplans tiltak om nasjonale verveuker videreføres
- Fylkeslag som har utfordringer og mangler aktivitet skal følges opp av sentralledd
- Det arrangeres bli kjent-dag i Oslo for nye fylkesledere
- Fylkeslagene og aktive lokallag inviteres til diskusjon og innspill om hvilke saker de skal prioritere fram mot LM 2020 og hvordan en konkret kan arbeide med dem
- Fylkeslagenes valgkomiteer skal skoleres for å sikre gode, inkluderende og ryddige valgprosesser
- Alle fylkeslagene skal utarbeide opplegg for hvordan man tar imot nye medlemmer
- Arbeide for å rekruttere og engasjere unge og kvinner
- Styrke det politiske og organisatoriske samarbeidet med Ungdom mot EU
- Fylkeslag og utvalg som over tid har hatt høy politisk møtevirksomhet og lagt vekt på medlemsskolering oppfordres til å dele sine erfaringer og komme med forslag til resten av organisasjonen.